

СТАНОВИЩЕ

от

Доц. д-р Георги Железов
Национален институт по геофизика, геодезия и география – БАН
Департамент “География”
Секция “Физическа география”

Относно: Процедура за заемане на академична длъжност “доцент” по професионално направление 4.4. „Науки за Земята“, специалност „Физическа география и ландшафтознание“, обявен в Държавен вестник бр. 103 от 10.12.2021 г.

Кандидатът представя за участие в конкурса една книга, една глава от книга, четиридесет и две научни публикации и едно учебно помагало. Прави впечатление, че само седем от публикации са самостоятелни, което предполага, че д-р Желев работи добре в научни екипи и се е вписал много добре в научно-оперативната работа на катедра “Ландшафтна екология и опазване на природната среда” на Геолого-географски факултет при СУ „Св. Климент Охридски“. Бих препоръчал в бъдеще паралелно с публикациите в съавторство да повиши и броя на самостоятелни разработки.

От направения преглед и анализ на представените трудове за конкурса на д-р Димитър Желев се установи, че кандидатът покрива заложените минимални изисквания за заемане на академичната длъжност “доцент”. Също така констатирам, че не са открити данни за плагиатство и приставяне на чужди трудове като авторски.

Представените по тематиката на конкурса трудове и основни приноси на кандидата д-р Желев са обособени в три направления - научно-теоретични приноси, приноси с приложен характер, приноси с научно-педагогически характер.

Първото направление научно-теоретично е представено от изследвания в областта на геохимия на ландшафта като са предложени и анализирани и сравнени средни съдържания на микроелементи (Cu, Zn, Pb, Mn, Ni, Co, Cr, Cd) в почви и дънни отложения във фонови и техногенни райони на България и Балканския полуостров. Установено е общото

съдържание на асоциация от микроелементи (Cu, Zn, Pb, Mn, Ni, Co, Cr, Cd) в редица почвени типове. Разкрита е вертикалната и хоризонталната миграция на тежките метали. Установени са концентрациите на асоциация от тежки метали (Cu, Zn, Pb, Mn, Ni, Co, Cr, Cd) в дънните отложения на водни обекти. Направени са конкретни биогеохимични проучвания на характерни и азонални ландшафти от различни природни области на страната.

Специално внимание бих искал да обърна на предложените два авторски подход:

- При към оценка на екосистемната услуга на повърхностните води за непитейни нужди в урбанизирани територии в България.
- При съпоставяне на уязвимостта на населените места от замърсяване на атмосферния въздух и възможностите за самоочистване на атмосферните басейни.

Всички представени достижения и приноси в това направление са защитени посредством реализацията на двадесет и една научни публикации.

При втората група научно-приложните приноси са направени ландшафтно-геохимични изследвания е в основата на оценката и степента на замърсеност с тежки метали на два от най-информативните обекти на ландшафта – почвите и дънните отложения, в конкретни източници на полютанти с точково и площно замърсяване – в райони на древен и съвременен добив на полезни изкопаеми, в райони с различна степен на антропогенизация, в действащи депа за отпадъци. Извършени са предмониторингови ландшафтно-геохимични проучвания при находището на руди – „Ада тепе“, експлоатация и разширяване на обекти от инфраструктурата – магистрала „Тракия и др.. Направени са урбоекотологични изследвания с цел установяване на съдържанията на микроелементи в почвите и дънните отложения в редица градове на страната (Стара Загора, Крумовград и др.) като утвърдени чрез седем научни публикации.

При трета група приноси научно-педагогически е разработено ново монографично издание „Природна география на континентите“ в съавторство с проф. д-р Румен Пенин. Публикувано е учебна книга с методическа насоченост – „Регионални географски сценарии в България“ в съавторство с доц. д-р Калина Милкова. Достиженията тук са защитени с три публикации.

Характеризирайки работата на д-р Димитър Желев трябва да се представи и значителната негова роля при популяризацията на географското знание и материя. Тук ще отбележа влиянието не само сред географската гилдия на дигиталната платформата geography.bg и организирането на ежегодния Географски фестивал. На две от изданията на фестивала съм имал възможност да присъствам - в гр. Пазарджик - 2017 г. и гр. Русе - 2018 г.) и мога да каже, че това беше един празник за географията и географите и самото събитие действа много зареждащо и вдъхновяващо.

На основа на направения анализ на резултатите от научната работа на кандидата мога да изкажа положително мнение и да препоръчам кандидатът гл. ас. д-р Димитър Желев да заема академичната длъжност “доцент” по обявени конкурс в професионално направление 4.4 Науки за Земята, научна специалност “Физическа география и ландшафтознание”.

30.03.2022 г.

Гр. София

Доц. д-р Георги Железов